

COMPUTER

A NÉPSZABADSÁG
informatikai magazinja

2001. február 13.

VIII. évfolyam, 5. szám

te ch n i k a

A Magyar Optikai
Ipartestület ajánlásával

FLATRON®
www.flatron.com

HANG(OS) hallgatóság

8. – 9. OLDAL

www.comptech.hu

Meghívhatjuk
egy feketére?

MINOLTA-QMS magicolor® 2200 színes lézeryomtató vásárlása esetén. **1 évig ingyen** biztosítjuk a fekete tonert a nyomtatáshoz*. Rendelje meg most. Várjuk a hívását.

Minolta Magyarország Kft. • www.minolta.hu

Telefon: 06 1 206 2266

Disztribútor: CHS Hungary Kft. • www.chs.hu

Telefon: 06 1 451 3566

The essentials of imaging

MINOLTA
QMS

NÉPSZABADSÁG

Döntsen mellünk!

És Öné. a Domino!

Most minden lehetőség az Ön kezében van, hogy megtudja, mi történik a világban. A 24 hónapos kedvezményes Népszabadság-előfizetéshez egy Domino Maraton csomagot adunk ajándékba Alcatel Max/SL vagy Alcatel Club/SL készülékkel* 19 900 forint értékben! Hogy tudja, mi újság – hogy elmondhassa, mi újság! Az akció 2001. február 15-ig tart. A részletekért hívja a **06-30-212-9800**-as vagy a **06-1-432-1010**-es számot!

A 24 hónapos előfizetés: magánszemélyeknek 29 900 Ft, közületeknek 39 900 Ft.

*A készlet erejéig

www.nepszabadsag.hu

Magyarország legkedveltebb napilapja

COMPAQ: 40 milliárd

► (Munkatársunktól) Negyvenmilliárd forintos összbevétellel zárta a 2000-es pénzügyi évét Magyarország legnagyobb informatikai vállalata, a Compaq Computer Magyarország Kft. – hangzott el a cég múlt heti budapesti sajtótájékoztatóján. A mostani eredmény a tavalyi időszakhoz viszonyítva mintegy 30 százalékos növekedést jelent és tovább erősítette a Houston-i központú cég hazai leányvállalatának piaci részesedését. „A magyar leányvállalat több mint 70 százalékra növelte az ügyvezetést nem PC-jellegű (nagyvállalati technológiák, szolgáltatások, rendszerintegráció) bevételeinek arányát, vagyis a Compaq mára végérvényesen maga mögött hagyta a PC-gyártó titulusát. – mondta dr. Beck György, a Compaq Computer Magyarország Kft. vezérigazgatója. A Compaq 2000-ben közel negyvenezer eladott géppel a piac mintegy 20 százalékát tudhatja magáénak, mely összességében közel 11 milliárd forintos forgalmat eredményezett a cégnek.

Műszerátadás – TÁMOGATÓKKAL

► (Munkatársunktól) Az ADRA-Hungary Alapítvány immár második alkalommal adott át életmentő műsziert Budapesten a Heim Pál Gyermekekórház részére. Szponzor támogatásával a múlt héten egy NEWPORT HU-50-es lélegeztetőgépet vehetett át a nagy hírű intézmény. Hagyományok tekinthető, hogy az 5-10000 forintos tesztekkel segítők mellett mindig vannak olyan támogatók, akik százezer – esetleg millió – nagyságrendű adományokat juttatnak el az alapítványon keresztül a rászorultaknak. Ez

Thermer.hu – fotó: Ilovcsky Béla

által az Oracle kezdeményezésére fogtak össze a vezető magyarországi számítástechnikai cégek. A Heim Pál Kórházban tartott ünnepségen az alapítvány és a kórház vezetői mondtak köszönetet az Oracle Hungary Kft., a Compaq Computer Magyarország Kft., a Sun Microsystems Magyarország Kft., valamint a Hewlett-Packard Magyarország Kft. jelen lévő képviselőinek, akik 5-500 000 forintos támogatásukkal lehetővé tették, hogy az ADRA-Hungary Alapítvány megvalósítsa ezt a projektet.

Graphisoft-VERSENY

► (Munkatársunktól) Immáron nyolcadik alkalommal hirdették meg a Graphisoft Prize Nemzetközi Tervezési Versenyt. E rendezvény 1993 óta arra ösztönzi az építészhallgatókat és építészeket, hogy a CAD-szoftver alkalmazásáról tájékosítsanak az építészeti kifejezés határain és mélyedjenek el az egyetemes kultúra nagy alkotóinak fantáziavilágában. Az idei verseny része az Év Diáktérképének odaítéléséül küldöndi is, amelyre az építészhallgatók egyénileg, egyetemükön beadott munkájukkal nevezhetnek. A Graphisoft Prize 2001-re egyaránt pályázhatnak építészhallgatók, hivatásos építészek, táj-, kert- és várostervezők, valamint a rokon szakmák képviselői.

TERMÉKAKTIVÁLÁS a Microsoftnál

► (Munkatársunktól) Újfajta másolásvédelem bevezetését jelentette be a Microsoft Magyarország múlt heti sajtótájékoztatóján. A termékaktiválásnak nevezett eljárás lényege, hogy a telepítéskor a program a számítógéphardver és -szoftver információiból generál egy kódot, melyet interneten vagy telefonon keresztül kell a Microsoft regionális ügyfélszolgálatára eljuttatni. Ez a folyamat az internetes kapcsolatot feltételezve, pár másodperc alatt lezajlik, de a telefonos megoldás esetén sem tart tovább pár percnél. Er-

re a beküldött kódra válaszul kapja meg a felhasználó a termékét aktiváló kulcskódot. A regisztráció folyamán semmilyen személyhez köthető adatra nincs szükség. Fontos megjegyezni, hogy minden termék esetén van egy úgynevezett türelmi időszak, mely alatt az aktiválás elvégezhető. Ez az operációs rendszerek esetében 30 nap, míg az Office-programoknál 50 indítás. A termékaktiválás rendszerrel, a magyar felhasználók először a májusban piacra kerülő Office XP-ben találkozhatnak.

enter ÜGYFÉLELHÁRÍTÁS

Január vége felé egyszer csak gondok támadtak az interneteléréssel. Gondoltam, ez egy remek alkalom, hogy végre kapcsolatba lépjek az internetszolgáltató ügyfélszolgálatával, ugyan segítsenek már ennek a problémának az elhárításában.

Három hibát is tapasztaltam volt. Első és talán a legzavaróbb ezek közül, hogy NEM lehet fellépni a netre, csak hosszas várakozás, sokszori próbálkozás után. A második gond a vonal rendszeres megszakadása, míg a harmadik, hogy bár én kétszatornás előfizetéssel (ISDN) rendelkezem, csak egy csatornával csatlakozhattam a hálózatra. A szolgáltató – jeleül a MatávNet – ingyenesen hívható zöldszámon várja az én hívásomat, ami felettebb hasznos, ha figyelembe vesszük, hogy nem ritkán negyed-, sőt fél órát is kellett várni, míg egy ügyfélszolgálatos szabadá vált és kapcsolók. A fülém elszibbadásán kívül más károm nem szármozott a hosszú várakozásból. Sajnos azonban a vonal túlsó végén ülő szakemberek felkészültsége nem minden esetben bizonyult megfelelőnek. Ez nyilvánvaló volt, hiszen három három különböző kifogással, tanáccsal, illetve véleményekkel éltek, ám megoldást a problémára nem tudtak adni.

Az első használható információ a nyugedük ügyfélszolgálatostól származott, aki végre bevallotta nekem, hogy az ő műszaki problémájuk miatt nem tudok két vonallal csatlakozni – noha fizetem mind a kettőt –, illetve, hogy szintén ez okból nem lehet felkerülni egykönnyen. Sajnos, megoldás egyhamar nem várható, az én beszélgetőpartnerem is csak bizonytalan, pár nappal határidőt tudott mondani, ami az eddigi tapasztalatok alapján értelmezhetetlen. Ejnye!

Rosta Gábor

A Computer Technika honlapján (<http://www.comptech.hu>) naponta Friss hírek címmel jelennek meg az IT ágazat hazai és külföldi eseményeiről szóló rövid tudósítások, hírek.

COMPUTER

A Népszabadság informatikai magazinja ► Internet: <http://www.comptech.hu> ► Lapalaptól: PersonArt Kft. ► A szerkesztőbizottság elnöke: LÓNYAI LÁSZLÓ ► Felelős szerkesztő: SELESZT FERENC ► Szerkesztő: TÓTH IBOLYA ► Lapterve: FÁBIAN ISTVÁN ► Tervezőszerkesztő: RÉTI ATTILA ► Tördelésvezető: VÁRAI MIHÁLY ► Munkatársak: DUSA GÁBOR, FÜLÖP NORBERT, ROSTA GÁBOR ► Címlap: KIS PÉTER ► Médiaigazgató: SZALADNYA KRISZTINA ► Felelős kiadó: Népszabadság Részvénytársaság, ügyvezető igazgató: KORDA SÁNDOR ► Szerkesztőség és reklámiroda: PersonArt Kommunikációs Ügynökség, 1141 Budapest, Komocsy u. 5-7. Telefon: 469-3030. Fax: 469-3040 ► Webdesajn: Big Byte Bt. ► E-mail: comptech@comptech.hu ► Nyomdos: Révai Nyomda Kft. ► ISSN 1418-2432

MEMBER OF
IVSZ
TÁRSASÁG

A WINDOWS 95 befejezte küldetését

▶ (Origó-cinet) A Microsoft kivonja a forgalomból történetének legsikeresebb szoftverét, a Windows 95-öt. A szoftveróriás nem újítja meg a licenceket, így a számítógépgyártók nem telephetik többé fel eladott gépeikre ezt az operációs rendszert. Ennek ellenére a Win95 még évekig köztünk marad, mielőtt végleg eltűnne. A licenccel december 31-ével jártak le, idén azonban – szemben az előző évek gyakorlatával – a Microsoft már nem kívánja megújítani azokat. A szoftveróriás közlése szerint ennek oka az, hogy a Windows 95-öt nem fejlesztik tovább, helyét a Windows Me, a 2000 és a 98 veszi át.

A Dell Computers a nagyobb gyártók közül elsőként jelentette be, hogy gépeire nem telepít többé Windows 95-öt, valamint azt is közölte, hogy a jövőben azoknak az ügyfeleknek, akiknek segítségére van szükségük az operációs rendszerrel kapcsolatban, a Microsofthoz kell fordulniuk. A Windows 95-öt egyedül az OEM-gyártóktól lehet majd megvásárolni, vagyis azoktól az üzletektől, amelyek kész részegységekből állítják össze számítógépeiket. A Microsoft az operációs rendszert erőll a csatornáról is kivonja majd, ez azonban várhatóan 2001 vége előtt nem következik be.

Börtönbolt AZ INTERNETEN

▶ (Munkatársunktól-ap) Megnyitották az első német dutyiáruházat az interneten. A hanoveri székhelyű intézmény www.jva-shop.niedersachsen.de révén Alsó-Szászország 23 büntetés-végrehajtási intézményében készült termékek közül választhat a reménybeli vásárló. A megrendelt árucikkeket, például kerti grillezőt, hintalovast, babaházat stb. expresszcsomag-szolgálat kézbesíti. „Az internetbolt megnyitásával a börtönök, foges és fegyházak, javítóintézetek műhelyeiben készült, a közvélemény előtt csaknem ismeretlen termékek még szélesebb körben találhatnák gazdára, tovább javítván a büntetés-végrehajtás költségvetését” – jelentette ki az igazságszolgálati tárca szóvivője. A forgalom várható növekedésével több eltelt juthat munkához; az alsó-szászországi dutyikban büntetés-töltő 6500 személynek mintegy felét tudják egyelőre foglalkoztatni. Az internetbolt a börtönök szolgáltatásairól és termelési lehetőségeiről is képet hivatott adni. Ajánljk például a büntetés-végrehajtási intézetek kertészetében nevelt virágok árusítását éppúgy, mint elektronikai alkatrészek szerelését, csomagolását.

Indul AZ ŰRTURIZMUS

▶ (MTI) Az amerikai multimilliomos Dennis Tito nem adja fel azt az álmát, hogy ő legyen a világ első űrturistája: a minap szerződést kötött az orosz Roszaviaszmosz céggel arról, hogy április 30-án a Szojuz-TM űrhajó fedélzetén az új nemzetközi űrállomásra látogat. A 60 éves kaliforniai vállalkozó állítólag 20 millió dollár körüli összeget fizetett az orosz vállalatnak azért, hogy utazással együtt összesen tíz napot töltsön a világűrben, ebből hatot az űrállomáson. Tito eredetileg arról álldopodott meg a Mir űrállomást üzemeltető orosz Enyergija cég tulajdonában levő MirCorp kereskedelmi vállalattal, hogy a Mir bázisra utazik, de ez a terv dugába dőlt, mivel Moszkva úgy döntött: március 6-án megsemmisíti az előregedett Mirt.

Tito bejelentése némileg kellemetlen helyzetbe hozta az amerikai űrkutatási hivatalt, a NASA-t, amely nem támogatja a civil űrrepülősködést az új űrállomásra. Mint egy NASA-illetékes a space.com internetes magazinnak elmondta, abba viszont nem szólhatnak bele, hogy az oroszok a saját űrhajójukon kit visznek fel az űrbe. Az ingatlanügyletekből meggazdagodott milliommos pedig leszögezte, hogy a NASA nem élhet semmiféle vétőjoggal az ő repülését illetően.

ERICSSON – ELECTRONICS kooperáció

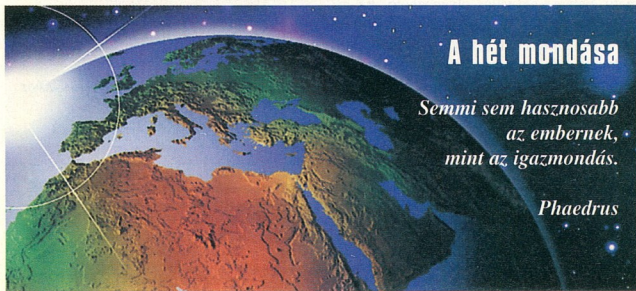
▶ (Munkatársunktól) Az Ericsson bejelentette, hogy stratégiai együttműködést kötött a Flextronics International vállalattal a mobiltelefonok teljes körű gyártására és logisztikájára vonatkozóan. Ez az outsourcing tevékenység azt célozza meg, hogy az Ericsson a továbbiakban a telefonokkal kapcsolatos kutatásra, fejlesztésre, a designra és a termékek marketingjére helyezesse a hangsúlyt. Hosszú távon ez a lépés az üzletág erősítését jelenti a mobiltelefon-piacon. A Flextronics várhatóan április elsejétől veszi át a braziliai, malajziai, svédországi, egyesült királysági és amerikai Ericsson-gyárakat.

KÁRTÉKONY

kéretlen e-mailek

▶ (MTI) Az internetfelhasználóknak évente és világméretben mintegy tízmilliárd euróba kerül a világhálón keresztül hozzájuk érkező elektronikus levélveszmék – spam –, amelyért a vonalon töltött többlettelől fizetnek, a legtöbb esetben tudtukon kívül – derül ki a legutóbbi felmérésből, amelyet az Európai Bizottság megbízásából végeztek. A tanulmány világméretben vizsgálja a jelenséget, adatai és következtetései tehát nemcsak Európára vonatkoznak, hanem az e tekintetben legfejlettebbnek számító észak-amerikai piacra is.

Az elektronikus levélveszmék mennyiségének exponenciális növekedése a mindennapi internethasználat velejárájává vált. A jelenleg rendelkezésre álló technológiával egyetlen „kibermarketing” cég naponta akár 500 millió személyre szabott hirdetést is szétoszthat a világhálón e-mailekben. A sextől kezdve a különféle hitelkártya-konstrukciókig számtalan fajta szolgáltatást kínáló hirdetések részben csak eszközként szolgálnak arra, hogy marketinges cégek felhasználókra vonatkozó információkat szerezzenek be, amelyeket azután óriási összegekért továbbadnak.

A hét mondása

Semmi sem hasznosabb az embernek, mint az igazmondás.

Phaedrus

TUDÁSALAPÚ együttműködés

A WESTEL MOBIL RT. ÉS AZ ERICSSON MAGYARORSZÁG KÖZEL 15 MILLIÁRD FORINTOS KERETSZERZŐDÉST ÍRT ALÁ. EZZEL TOVÁBB FOLYTATÓDIK A KÉT FÉL KÖZÖTTI, 1993 ÓTA TARTÓ STRATÉGIAI KAPCSOLAT. AZ ERICSSON RENDSZERESZKÖZEIVEL SOR KERÜL A WESTEL-HÁLÓZAT TOVÁBBI BŐVÜLÉSÉRE ÉS ÚJ SZOLGÁLTATÁSOK BEVEZETÉSÉRE.

Westel bevezethesse a GPRS, vagyis csomagkapcsolt „always on” mobilkommunikációs technológiát.

A jelenleg 1 700 000 ügyfél bizalmát élvező Westel Mobil

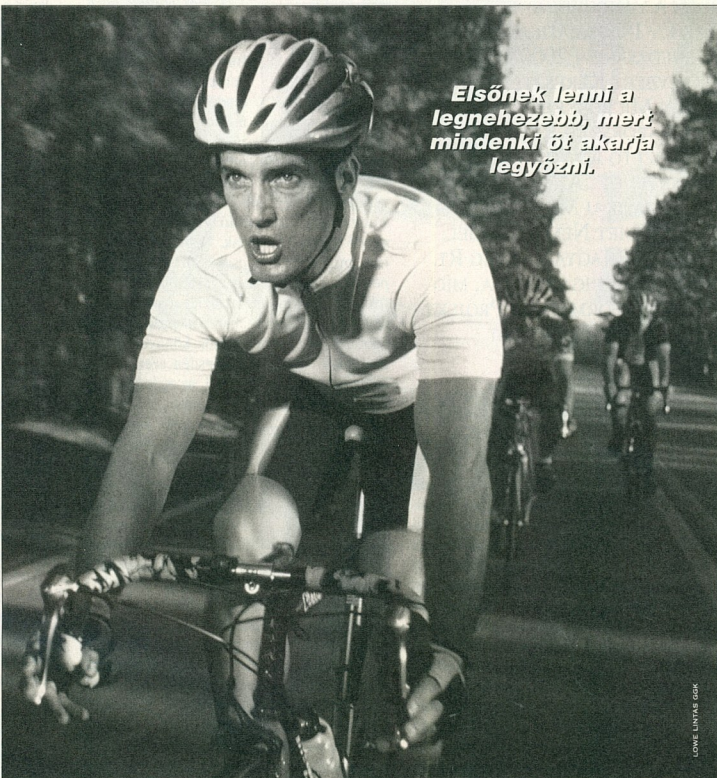
Távközlési Rt. hálózatában az első GPRS-hívás egy éve, 2000. február 7-én jött létre, ennek folytatásaként már múlt év októberében – a magyarországi mobilszolgáltatók közül elsőként –

az Infopark teljes területén élő hálózatba kapcsolta a szolgáltatást. Az Ericsson a mobil- és az internetes kommunikáció egyesítésével új korszakot nyit: a mobilinternet korszakát.

▶ Az eseményen Sugár András, a Westel Mobil Távközlési Rt. vezérigazgatója elmondta: a Westel, amely mindig élenjárta a GPRS-szolgáltatás fejlesztésében, 2001. február 14-én Budapest teljes területén, legkésőbb a hónap végéig pedig az ország területének 70 százalékán bekapcsolja a GPRS-szolgáltatást. Sugár András hozzátette, a piacvezető Westel mindig is nagy hangsúlyt fektetett arra, hogy a legmodernebb technológiák a világpremierekkel egy időben Magyarországon is megjelenjenek. Az Ericsson által biztosított korszerű technikai eszközök és a Westel szakembereinek magas fokú felkészültsége új típusú, tudásalapú együttműködést jelent a jelenlegi és a jövőbeni előfizetők még igényesebb és profeszionálisabb kiszolgálására.

Fodor István, az Ericsson Magyarország Kft. vezérigazgatója elmondta, az Ericsson számára megiszteltetés, hogy immár hét éve a Westel Mobil Rt. meghatározó szállítója. Az Ericsson büszke arra, hogy a Westellel együtt részese lehet Magyarország nemzetközi szinten is kimagasló mértékű távközlés-technológiai fejlődésének.

A GSM-hálózat fejlesztése erős bázist teremtett arra, hogy annak újabb állomásaként a

Elsőnek lenni a legnehezebb, mert mindenki őt akarja legyőzni.

Matáv üzleti kommunikáció

Az ország vezető telekommunikációs szolgáltatójaként arra törekszünk, hogy partnereink bizalmát ne csak megnyerjük, hanem megőrizzük és tovább erősítsük. Ezért még többet dolgozunk és jobban hajtunk. A korábbi évek munkáját és befektetéseit folyamatos megújulással kamatoztatjuk. Az üzleti kommunikáció tökéletes biztonságát kínáljuk a jól ismert bérelt vonali hálózatoktól a legkorszerűbb IP-megoldásokig, legyen szó hangról, adatról vagy multimédiás alkalmazásokról.

AZ ÉV INFORMATIKAI menedzserei

AZ INFORMATIKAI VÁLLALKOZÁSOK SZÖVETSÉGE (IVSZ) 1997 ÓTA MINDEN ESZTENDŐBEN KIÖSZTJA „AZ ÉV INFORMATIKAI MENEDZSERE” DÍJÁT. IDÉN A VÁNDORDÍJÁT ÉS „AZ ÉV INFORMATIKAI MENEDZSERE – 2000” OKLEVELET KERESZTESI JÁNOS, A SUN MICROSYSTEMS MAGYARORSZÁG KFT. ÜGYZEVETŐ IGAZGATÓJA VEHETTE ÁT. „AZ ÉV FIATAL INFORMATIKAI MENEDZSERE – 2000” CÍMET NEMES DÁNIEL, A TELNET MAGYARORSZÁG RT. ELNÖK-VEZÉRIGAZGATÓJA, MÍG AZ „ÉV INFORMATIKAI PROJEKT VEZETŐJE – 2000” DÍJÁT KENYERES JUDIT, AZ ICL HUNGARY KFT. PROJEKTVEZETŐJE VEHETTE ÁT.

▶ Az elmúlt év Magyarországon kétségtelenül az e-business és az internetes tartalomszolgáltatás jegyében telt el, miközben a hazai vállalatok is egyre nagyobb erőfeszítéseket tesznek informatikai rendszereik fejlesztésükért.

Ebből a szempontból egyáltalán nem meglepő a magyarországi Sun ügyvezető igazgatójának, **Keresztesi János**nak a sikere: az elmúlt év 90 százalékos forgalomnövekedése körülbelül 30 százalékos piaci részesedéshez volt elég, ami Keresztesi János szerint – bár a pontos adatokra még várni kell márciusig – elsőséget jelent a UNIX-os rendszerek piacán. Mivel a Sun forgalmának mintegy felét a telekommunikációs és internetes cégek adják, a sorsuk szorosan összefonódik a hazai e-business fejlődésével. Keresztesi János úgy véli, a telekommunikációs piac tavaly némileg megtorpant, ám az idei év második felétől, illetve jövőre, a koncessziós szerződések lejárta után mindenképp újabb beruházásokra lehet számítani, így az e-business eszközök iránt ismét megnövekedett a kereslet. Egyedül az Egyesült Államokban mostanság tapasztalható recesszió jelenthet

problémát a jövőben, hiszen az e-business vállalkozások sorozatos csődjé miatt a befektetők jelentős pénzeket vontak ki az IT-szektorból. Ha ez a folyamat Magyarországra is begyűrűzik, ideháza is visszavetheti az internetes gazdaság fejlődését.

Nemes Dániel cége, a telnet Magyarországi Rt. szintén az internet-forradalomnak köszönhetően nőtt négy esztendő alatt 70 fős, 350 millió forint forgalmú részvénytársasággá. A még mindig húszas éveit taposó elnök-vezérigazgató úgy véli, a siker legfontosabb záloga, hogy az induló vállalkozások elegendő tőkéhez jussanak. Nemes Dániel szerint, míg korábban csak külföldön lehetett pénzhez jutni, ma már egyre több hazai befektetői csoport lát fantáziát a magyar IT-cégek finanszírozásában. A probléma inkább az, hogy a befektetők könnyen általánosítanak, így ha egy tőzsdén szereplő informatikai cég bajba kerül, az egész szektor iránt megrendülhet a bizalom.

Kenyeres Judit, az ICL Hungary Kft. projektvezetője az első nő, és az első projektvezető, aki megkapta az IVSZ-díjat. Kenyeres Judit 1999 novemberében a MÁV GIR-projekt vezetőjeként dolgozik a vasúti társaságnál az integrált rendszer bevezetésén. A projekt volumenét jól mutatja, hogy a 35 millió dolláros beruházás keretében egy 413 telephelyes LAN hálózatot építenek ki, 2000 végponttal, IBM RS/6000 SP2 szerzerrel, körülbelül 1000 PC-vel és 250 asztali nyomtatóval.

Kenyeres Judit elmondása szerint meglepődött a díjon, hiszen a projektvezetők olyan szürke eminenciások, akikről a nyilvánosság előtt vajmi kevés szó esik általában. Pedig az informatikai fejlesztések sikerében óriási a szerepük, hiszen ők tartják a kapcsolatot a többnyire laikus felhasználók, illetve az informatikai szakemberek között, közös nevezőre hozva az előbbieket elvárásait és a technikai lehetőségeket. Kenyeres Judit úgy véli, a projektvezetők sikere azon áll vagy bukik, hogy mennyire képesek a felhasználók szemszögéből nézni a beruházást, és elfogadtatni az ehhez szükséges teendőket, akkor is, ha ez többletfeladatokat ró a dolgozókra és a vezetőségre egyaránt.

F. N.

HARDVER h í r e k

Ati – új videochip

(www.hwsw.hu) A kanadai ATI múlt héten mutatta be a legújabb Mobility Radeon videochipjét, amely a tavasszal megjelenő és azóta igen népszerűvé vált Radeon technológiát alapulit egyesíti az ATI mobil videochipek terén szerzett tapasztalataival.

A Mobility Radeon nem megtalálható a Radeonból ismert Pixel Tapestry motor, a HyperZ technológia, valamint a Radeon VE sorozatból ismerős HydraVision, amely lehetővé teszi több megjelenítő használatát is. A DVD-lejátszási a Video Immersion technológia segíti elő. A listában nem szerepel a Charisma Engine, azaz a Mobility Radeon nem tartalmaz hardveres transform and lighting motort, ugyanakkor a tervezők meghagyták a két pixel pipeline-t egyenként 3 textúrázó egységgel. Az ATI ajánlása szerint a Mobility Radeon chipek áraire 166 vagy 183 MHz lehet. A memória alrendszer 32 bites DDR, vagy 64 bites SDR SDRAM (maximum 64 MB) lehet, így a rendelkezésre álló legnagyobb memória sávszélesség 1,5 GByte/sec (183 MHz esetén).

Szupergyors IBM merevlemez

(www.terminal.hu) A „Kék Óriás” bemutatja új, Ultrastar 36Z15-ös winchesterét, melynek lemezei percnként 15 ezer fordulatot tesznek meg. A merevlemez 36,768 és 18,468-os tárkapacitációs változatokban kerül piacra még az első negyedév folyamán Ultrastar 160 SCSI és Ultra 320 SCSI interfészekkel. Átlagos elérési ideje 3,4ms, adatátviteli sebessége 52,8MB másodpercnként. Emellett a winchester 4MB-os pufferral rendelkezik, adatsűrűsége 10,7 milliárd bit/inch2, tárkapacitástól függően 6, vagy 4 darab üveglemez, illetve 12 vagy 8 GMR fejet tartalmaz. Teljesítményteszt alapján az Ultrastar 36Z15 akár 25 százalékkal lehet majd gyorsabb a jelenleg piacra lévő 15 ezer RPM-es (fordulat/perc) merevlemezeknél, illetve 50 százalékkal a 10 ezer RPM-es modelleknél, állítja az IBM szakembere. A termék zajszintje, illetve energiafelvétele a 10 ezer RPM-es modellekével közel megegyezők.

Újabb MP3 lejátszó

Úgy tűnik, lassan már minden hétre jut egy-egy hardvezhető MP3 lejátszó bejelentés. Ezúttal az Iomega jelentett be egyet, mely a cég saját Click! adathordozójára épül. Ez a 40 Mbyte-os paraméji lemezek meglepően olcsók, a szakosas CompaqFlash kártyák árának töredékébe kerülnek. A HipZip-re keresztelt lejátszó Li-Ion akkumulátorral, USB csatlakozóval rendelkezik, az MP3 formátumon kívül "megérett" a WMA fájlkat is. „Gyárilag” két Click! lemezzel érkezik, melyek segítségével az elterjedt 128 Kbytes MP3 számokból összesen nyolcvan percben tartóknak. Ezen kívül a vásárló megkapja a MusicMatch Jukebox Plus nevű szoftver teljes verzióját is. A lejátszó természetesen a szokásos funkciókkal rendelkezik, úgy, mint lejátszási lista szerkesztése, számisméltés, és így tovább.

EGYRE TÖBB IDŐT TÖLT
AZ INTERNETEN?
ELHANYAGOLJA SZERETTEIT,
A MUNKÁJÁT, A BARÁTAIT?
NAPKÖZBEN
A MUNKAHELYÉN SEM BÍR
ELSZAKADNI AZ INTERNETES
BESZÉLGETÉSEKTŐL?
HA IGEN, AKKOR ÖN IS
AZ INTERNET RABJA LETT.

▶ A számítógép és az internet káros hatásairól szóló tanulmányokkal immár egy komolyabb könyvtárat is meg lehetne tölteni. A felmérések szerint egyre növekszik a számítógép képernyője előtt és az interneten töltött idő. Az Amerikában végzett felmérések alapján a cybertérben töltött idő igen kedvezőtlen hatással van a valós életben meglévő kapcsolataira, ugyanis minél gyorsabban internetezik valaki, annál jobban elhanyagolja családját, barátait. A tavalyi évben végzett felmérés során 2 689 amerikai háztartás felnőtt tagját kérdezték meg. A válaszokból az derült ki, hogy harmaduk naponta legalább öt órán keresztül, de gyakran még tovább

A HÁLÓ

„lóg a neten”. Ennek a csoportnak több, mint a fele – 59 százaléka – elsősorban a televíziózásra szánt időből vonja el a számítógép előtt töltött perceket, ami önmagában nem is volna káros. Sajnos azonban a megkérdezettek 13 százaléka már a barátokkal, családdal töltött időt is csökkenti, hogy minél többet netezhessen. Az internet nyújtotta lehetőségek közül egyelőre még az e-mail vezet, de a – majdnem – céltalan böngészés az oldalak között, valamint a chat, a virtuális közösségek is elég komoly időt vonhatnak el a hagyományos programoktól.

Az internetfüggőség, a netaddiction tüneteivel e cikk frója is találkozott már, így első kézből számolhat be a jelenségről. Vajon mi is e szenvedélybetegség áldozatai vagyunk-e? Ezt – nem túl meglepő módon – épp a háló böngészése során állapíthatjuk meg. Az amerikai Center for Online Addiction (COLA) weboldalán, a www.netaddiction.com címen a sok hasznos információ mellett tesztek is találhatóak (ez utóbbinak a címe: www.netaddiction.com/resources/test.htm). Ez utóbbi (öszinte) kitöltésével könnyen kikövetkeztethetjük, hogy az internetfüggőség mennyire fenyeget minket. Ha netán a tesz

pozitívunk bizonyul, próbáljunk meg rögtön kilépni!

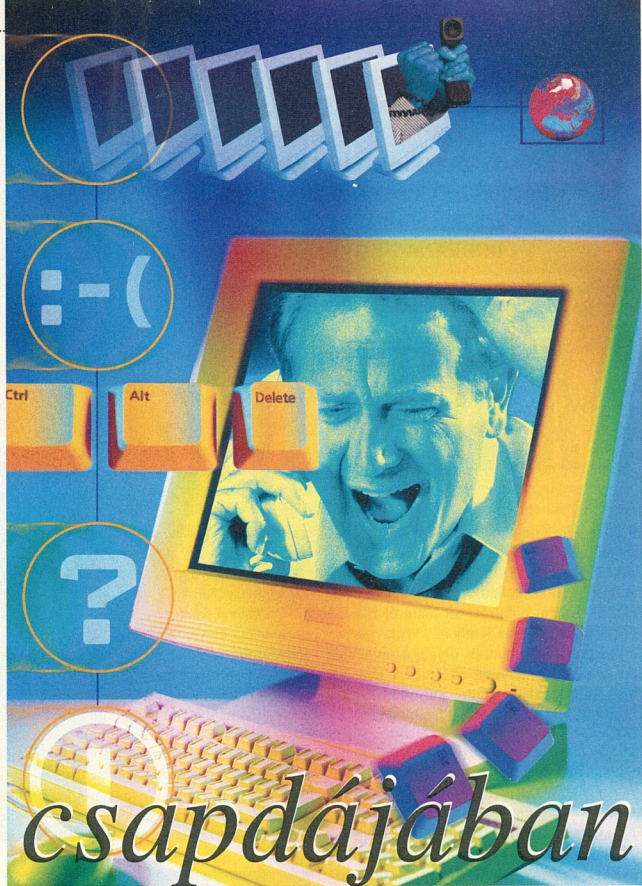
A COLA felmérése szerint a megkérdezett 17 251 személy közül hat százalék már káros internetfüggőségbe került, míg 30 százalékuk állította azt, hogy többek között a negatív élmények elől menekül a világhálóra. A felhasználók túlnyomó többsége beszámoló olyan érzésekről, mint például időérzés elvesztése.

De mitől ilyen vonzó az internet? A világháló legnagyobb vonzerejét az ismerkedés, beszélgetés jelenti. A virtuális térben létező szobák, chat-roomok hatása alól nagyon nehéz kikerülni, mint ezt magam is tapasztaltam. Az ilyen beszélgetések során az általában zárkózott, vagy félénk emberek is sokkal könnyebben kötnek új kapcsolatokat, melyek a valódi, természetes kapcsolatoknál jóval kevesebb kockázattal és költősséggel járnak. Az internet által biztosított anonimítás lenyűgöző, hiszen ha valaki el akar tűnni (például szívegyében), nem kell másra, mint becenevet változtatni, és máris elkezdheti felépíteni új virtuális személyiségét. Ez utóbbi időnként nem is áll szoros kapcsolatban a valódi énré jellemző tulajdonságokkal.

Az internet egyik alapelve, a nyitottság is hozzásegíti az embereket ahhoz, hogy ismeretlenekkel könnyedén szóba elegyedjenek. Azonban az on-line beszélgetések teljesen mentesek azoktól az apró, nem verbális jelektől, mint például a testbeszéd, a hanghordozás. Így a párbeszédben résztvevő felek gyakran többet vagy éppen mást képzelnek beszélgetőpartnerük helyére. Ez az egyik oka a neten szövődő szerelmi afférokknak, vagy a vitáknak, a „flame”-eknek. Az első esetben gyakran megtörténik, hogy a valós életben történő találkozás keserves kiábrándulást okoz, mely akár egy komoly szakítás okozta traumával is felérhet. Az internetre szokott ember egyre inkább elhanyagolja (valós) kapcsolatait, ha szerettei szóba hozzák előtte újfajta szokásait, szinte dührohagot kap. Gyakran érez büntudatot azért, amit tesz, de nem tud ellenállni a kényszerítésnek. Ezért aztán gyakran mindenféle trükkökhöz folyamodik, hogy elterje a ténylegesen neten töltött időt. A leszokás, leszoktatás a többi szenvedélybetegséghez hasonlóan nehéz és lassú folyamat.

Rosta Gábor

wbk@comptech.hu

csapdájában

EGY JAPÁN MONDÁS SZERINT SEMMI SEM TÖKÉLETES, EZÉRT MINDEN ESETBEN KERESNI KELL A TÖKÉLETESSÉG FELÉ VEZETŐ UTAT. ÚGY TŰNIK, A HANGTECHNICA FEJLŐDÉSÉBEN NAGYON SOKÁIG NEM ISMERTÉK A FENTI MONDÁST, ÉS MEGELÉGEDTEK A MONO, MAJD A SZTEREÓ ÁLTAL NYÚJTOTT LEHETŐSÉGEKKEL. AZUTÁN KISEBBFAJTA ROBBANÁS KÖVETKEZETT BE, ÉS EGY CSAPÁSRA FELKAVARODOTT AZ ADDIGI ÁLLÓVÍZ.

HANG(OS) hallgatóság

► Soha nem felejttem el, amikor először halottam a sztereóál fejlettebb hangszabványt „akció” közben. Az évtizedekig tartó egyeduralom után szokatlan volt, hogy nem csak előlről, hanem oldalról, sőt hátulról is hangok bombázzák az embert. Azóta persze óriási fejlődés történt, és olyan, az általam számarra ismeretlen kifejezések jelentek meg, mint például: Dolby Surround, Dolby Surround Pro Logic, AC-3, Dolby Digital és DTS.

Robbanások, lövések

A mozi és a videó erősödésével szükségessé vált kutatások első gyümölcse a Dolby Laboratories által a 70-es évek közepén kidolgozott Dolby Surround (DS). A surround hangzás élményét mindenki ismerheti, aki megfordult már multiplex moziban. Közülük biztosan sokan csodálkoztak, hogy a főszereplő pistolyából kilőtt golyók a fülük mellett húznak el, vagy a gonosz maffiózó repülőgépe a hátuk mögül érkezik – az ilyenkor szokásos hatalmas robajjal – és előtűnik landol. Nos, ez úgy történhet, hogy a hagyományos sztereó hangsávra két további csatornát ültenek, a megfelelő hangvisztaadás érdekében pedig öt (két első, két hátsó és egy középső, ritkább esetben mélynyomót is tartalmaz a készlet) hangszóróval látják el a rendszert. A két hátsó (surround) hangszóró azonos hangcsatornát használ, a középső (center) csatornát pedig a két elsőből keverik ki. Itt már lehetőség nyílik a térben pozícionált hanghatásokat – térhatású hang – élvezni, de mivel hátulról ugyanaz a hang szólal meg mindkét oldalon, áthallások tapasztalhatók, a center csatorna pedig nem különálló,

ezért ez még korántsem a tökéletes megoldás.

Igaz, a mélynyomó nem része ennek a szabványnak, mivel külön sávja nincs, de alkalmazásával észrevehetően erősíthetjük a mély hangok – robbanások, lövések – jelenlétét, ami ugye nem árt egy akciófilm esetében! A surround jel alkalmas hagyományos sztereó hangrendszerben való lejátszásra is, ezért villámgyorsan elterjedt a szórakoztatóiparban és az otthoni felhasználók körében. Ez azonban még csak a kezdet volt a hangszabványok máig tartó fejlődésében.

A következő állomást a Dolby Surround Pro Logic jelentette. Ez a szabvány – amint azt a neve is mutatja – továbbfejlesztése a

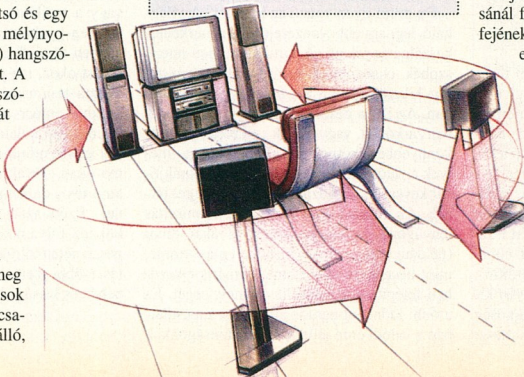
AudioCoding 3 (AC-3): Olyan adattömörítési eljárás, mellyel a hatszatornányi digitális hangot DVD-lemezek és egyéb adathordozók számára rögzíthető méretűvé tömörítik. Ez a megoldás a Dolby Digital rendszerű DVD-filmeknél használatos leginkább. A megoldás a hangminőség romlása nélkül tizedére tömöríti a perccenkénti harminc megabájtnyi helyet foglaló hatszatornás hangot, így már könnyen felfér DVD-lemezekre is. Az eljárás jelenleg a harmadik generációt szolgálja, innen az elnevezés.

DS-nek. A felhasználói visszajelzéseket értékelve a mérnökök elsősorban a dekódolás (lásd keretes írásunkat) technikáját fejlesztették, továbbá a középső csatornát már nem a két első csatornából keverték ki, hanem külön sávot biztosítottak számára. Az így jelentkező előnyök kiaknázásához viszont már kötelező a külön center hangszóró, míg a DS esetében ezt sokan mellőzték.

A külön középső sáv alkalmazásával megszűnt az úgynevezett „elűszó” effektus is. Ere a jelenségre a Dolby Surround alkalmazásánál figyeltek fel. Lényege, hogy a hallgató fejének elmozdulásakor, vagy helyváltoztatás esetén a középső hangok – a főszereplő beszélgetése egy csinos hölgyvel – elmozdítanak, elúsznak a térben. Tehát nem középről halljuk a beszélgetést, hanem a hangszóróhoz viszonyított helyzetüktől függően jobb vagy bal oldalról. A térhatás ilyenkor ugrott. Mivel a Pro Logic esetében a középső hangszóró külön sávot kapott, a fent leírt kellemetlenség eltűnt. Itt már minden hallgató – függetlenül a szobában vagy teremben elfoglalt helyétől – középről hallja az onnan származó hangokat (beszéd, cselekmény, hanghatások stb.).

Dolby Laboratories: A Dolby Laboratories logója, az egymással szembe fordított két D betű a világ ötven legismertebb emblémája közé tartozik. Nem kisebb ismertségnek örvend maga a cég, melynek székhelye San Francisco. A vállalat 1965 óta foglalkozik hangtechnikával, hangrendszerek és szabványok kidolgozásával és fejlesztésével, és mindennel, ami hang. A filmparban évtizedekig egyeduralomdonak számító cég úttörő szerepet játszott a hangtechnika és a hozzá kapcsolódó szabványok fejlesztésében, és széles körű terjesztésében.

Fotó: EISA

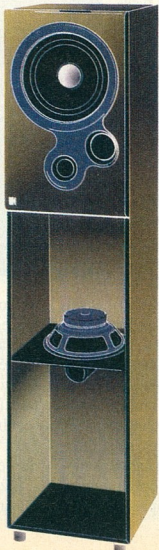

Dekódolás: A különböző hangszabványokat különböző módon kódolják (encoder). Minden egyes szabványt csak a jeleket értelmezni tudó dekódoló - ez egy egyszerű hasonlattal az emberi tolmácsnak felel meg - segítségével tudunk megfelelő módon megszólaltatni. A dekódoló az a létfonosságú elem, amely tudja, hogy a megszólaltatott hangnak a hangrendszer melyik elemén (elemén) kell megszólaltatni, hol a pontos helye. Lehet nekünk a legspécibb otthoni rendszerünk, megfelelő dekódoló hiányában a filmhez tartozó hangokat képtelenek leszünk teljesességükben élvezni.

Ami nem változott, az a jel kódolása, vagyis a Dolby Surround Pro Logic szabvány továbbra is a sztereó jelre van ráültetve. Ezért hamar elterjedhetett a filmiparban, a moziban és egyes műholdas tévécsatornákon, mivel használata nem igényelte új hangszárgázi szabványok alkalmazását. Támogatói szerint a Pro Logic rendszer nagyban hozzájárult a számítástechnika, a multimédia és a házimozis széles körfel terjedéséhez, és sokak szerint már nem lehetett tovább fejleszteni a hangvisztaadás technológiáját. Szerencsénkre nem nekik lett igazuk, hiszen az igazi finomságok még csak ezután következtek.

baszusz - tartalmaz, és ennek megfelelően ugyanennyi hangszárgázót igényel. Az ilyen dekóderrel ellátott házimozisrendszer nem tartalmaz a legolcsóbb megoldások közé, de az élmény megéri a több hónapos takarékoskodást. A DD előnye az elődeivel szemben óriási. Először is mindegyik csatorna teljes frekvenciaátvitelre - 20 Hz-től 20 kHz-ig - képes, vagyis a magas, közép- és mély hangokat is egyformán képesek megszólaltatni. Kivételt képez a baszusz sávja, mely 20-120 Hz-es tartományban dolgozik, emiatt a magas hangok megszólaltatására alkalmatlan.

További előnye, hogy mindkét hátsó hangszárgázó szerele jelet kap, tehát a hálul megszólaló hangok pozícionálása és hatása sokkal életszerűbb, valóságosabb. Érdekeség még, hogy a Dolby Digital kódolók képesek a jelet Dolby Surround jellé lekeverni, ezért

Térbeli megszólalás

1992-ben a világ megismerkedhetett a film- és szórakoztatóipar máig legkedveltebb és leggyakrabban használt hangszabványával, ez a Dolby Digital (DD). A DD elődeitől eltérően teljesen digitális, és valódi háromdimenziós (térbeli) hang megszólaltatására képes hangszabvány. A rendszer hat egymástól teljesen különálló csatornát - bal, közép, jobb, balhátér, jobbhátér és

minden gond nélkül használható még a leg-egyszerűbb rendszerekben is. Akinek egy DD-rendszerű erősítője van otthon, a szükséges mennyiségű és minőségű hangszárgázókkal és a megfelelő technikával, az kényelmesen hátradőlhet karosszékében, és méltósággal fogadhatja barátai elismerését.

A kedves olvasó most joggal hiszi azt, hogy a Dolby Digitalnál nincs jobb és fejlettebb hangszabvány. Ez szerencsére nem így van, napjainkban ugyanis egy másik kifejezést is meg kell ismernünk, ez a DTS, vagyis a Digital Theater Systems. Ezt a szabványt leginkább a moziban használják, de terjedőben van a DVD-videolemezeken is, emiatt a házimozisban is egyre gyakrabban használatos. A technikai megoldás a DD-hez hasonlít, de bizonyos tekintetben túlszárnyalja azt.

A legnagyobb különbség a rendszer adatátviteli sebességében van, ennek részletei túl bonyolultak ahhoz, hogy néhány mondatban össze lehessen foglalni. A lényeg, hogy a tömörítés jóval kisebb, ezért a DTS-en megszólaló hangok közelebb állnak az eredetihez, az effektek tisztábbak, a beszéd olyan, mintha a szobánkban zajlana, a robbanások sokkalon valóságosak.

Persze mindennek megvan az ára, a DTS-s filmek óriási helyet foglalnak, emiatt például a DVD-vidék esetében jóval kevesebb plusz - extrák, többnyelvű szinkron és így tovább - fér egy lemezre. Ugyanakkor a különbség nem olyan hatalmas, hogy érdemes legyen az ilyen szabvánnyal ellátott filmek tömegével a piacra dojni. Talán ezért kapható mindössze egyetlen DTS-hangszárgázóval is ellátott DVD-film (Gladiátor) a hazai piacon.

Jönnek az újak

Természetesen a technika fejlődése itt nem állt meg. A Dolby Laboratories és a Lucasfilm közösen továbbfejlesztette a Dolby Digital 5.1 szabványt, és előírta a nyolcszatornás THX Surround EX nevű rendszerrel. Ez a hagyományos DD-megoldáshoz képest két új csatornát képez. Ezek egyelőre ugyanazt a hangszárgázót jelentik (ugyanúgy, mint a régebbi Dolby Surround hátsó csatornái). A Surround EX konkurense a DTS-ES, mely szintén hét különálló hangszárgázóval képes megbirkózni. Itt szintén egy hátsó center hangszárgázóval egészítették ki a már meglévő rendszeret.

Adott tehát a lehetőség, hogy a legfejlettebb technika segítségével valódi mozi hangulatot varázsoljunk otthonunkba. Persze ehhez még édeskeves a kiváló hangzás, nem árt egy első osztályú erősítő, hangszárgázó, DVD-lejátszó, jó filmek, és még sorolhatnánk. De ez már egy másik történet.

JÁTÉK

h í r e k

A LEGO és Harry Potter

A LEGO cég (<http://www.lego.com/>) bejelentette, hogy szerződést kötött két szoftver megjelenésére, melynek főszereplője J. K. Rowling főhőse, Harry Potter lesz. Az első program idén ősszel várható, a sorozat első részén, a Bölcesség Köve című kátenen alapul majd.

Talansoft-játékok

A Talansoft (<http://www.talansoft.com/>) három új stratégiai játékát mutatta be a minap. A Star Leader 3D szerepstratégiai játék, melyben a játékosnak egy kisebb, az őrri jóró csapat vezetését kell helytárolnia, és védenie az emberiséget az őrül érkező ellenséges, idegen fajokkal szemben. Csapatunk felveendő tagjai mind különböző személyiségekkel, képességekkel és tulajdonságokkal bírnak. Összesen húsz küldetés vár ránk a játékban. A program külsejéért a Talansoft saját fejlesztésű Ascension nevű világszerkesztő felület felelős. Többjátékos módban maximum maximum négyen játszhatnak majd hálózaton vagy az interneten keresztül. Erkezése 2001 őszére tervezett.

A GI Combat egy folyamatos, valós idejű stratégiai játék, melyben a második világháború hadszíntereire repítenek minket a programfejlesztők. A teljesen 3 dimenziós környezetben minden részlete oda kell majd figyelnünk, mert még olyan apróságok is süllye van, mint annak, hogy a járműveket hogyan találja el a lövedék, illetve milyen ütvíszonyok közepette haladnak. Amerikai és német oldalon is kipróbálhatjuk magunkat. Részünk lesz partraszállásban, tankcsatákban, hídon átkelésben, és még hasonló akciókban. Történelmi és kitalált küldetéseket is kell majd teljesítenünk. Itt kicsit többen, akár 32-en is játszhatnak egymással egyszerre. A játék idén ősszel érkezik.

A Merchant Prince II, mint címe is mutatja, a kereskedelem iránt érdeklődő játékosok számára lehet izgalmas. A játékmenet során 30 különböző technológiát fejleszhetünk ki, melyek akár a közegészségügyet is érthetik. A programot négyen játszhatják egymás ellen, és már áprilisban a boltokba kerülhet.

DarkSpace béta-teszt

A Blue Byte Software jelentkezőket vár DarkSpace című játékuk béta-tesztjére. A jelentkezők közül a megfelelő hardverrel rendelkezőket keres leginkább, pontos részleteket e-mailben küldenek a kiválasztottaknak. Itt lehet jelentkezni bármikor: http://www.blue-byte.net/darkspace-e/betatest/go-strategy/betatest_default_html.asp, hátha valaki szerencsés lesz.

Heti Top 10

A legnagyobb példányszámban eladott játékok a 2001. január 7. és 13. közötti időszakban. Zárójelben az előző heti helyezése.

- (1) The Sims – Electronic Arts
- (2) The Sims Livin Large Expansion Pack
- (3) MP Roller Coaster Tycoon – Hasbro Interactive
- (4) (9) Holy Casino 2001 – Havas Interactive
- (5) Starcraft/Battlechest Bundle – Havas Interactive
- (6) Command & Conquer: Red Alert 2
- (7) Microsoft Age Of Empires II: Age of Kings
- (8) (10) Diablo 2 – Havas Interactive
- (9) (8) Who Wants To Be A Millionaire 2nd Edition
- (10) (6) Sim Theme Park – Electronic Arts

STRATÉGIA SZEREPIJÁTÉKELEMEKKEL – NINCS ENNÉL KÍVÁNATOSABB EGY JÁTÉKOS SZÁMÁRA. NEMCSAK A STRATÉGIA KIALAKÍTÁSÁVAL LEHET TÖLTENI AZ IDŐT, DE FŐSZEREPLŐNK JELLEMFORMÁLÁSÁVAL IS. NOS, MINDERRE KÉPES E HETI JÁTÉKUNK. IGAZ, MÁR NÉHÁNY HÉTTEL EZELŐTT MEGJELENT, DE EGY JOBB JÁTÉK MEGISMERÉSÉHEZ, KIVÁLTKEPP A WARLORDS: BATTLECRYHOZ IDŐ KELL.

► Jő néhány hónappal ezelőtt a Blizzard bejelentette, hogy következő játéka a Warcraft III-hősök köre épül, de úgy, hogy a stratégiai jelleg szerepjátékelemekkel keveredik majd. Ilyesmire azelőtt még nem nagyon akadt példa. Hősökkel már találkoztunk a Warcraft II-ben is, de hogy még a fejlődésüket is mi irányítsuk, ez igen ritka. Egy eset volt, a Rage of Mages, amiben pontokat osztogattunk tulajdonságok között, de valamilyen az a program nem aratott nagy sikert. Most itt a Warlords-sorozat új része, és ugyanezt az ötletet követi. Hatal-

a harc moráliját, és jobban küzdenek. De nem csak pozitívum ható karakterek vannak. A nagydarab ellenfelek félelmet keltenek harcainkban, és csökkentik a harc moráliját, ilyenkor embereink haladási sebessége is lelassul, és a kezük is meg-megremeg (a hatékonyságuk csökken). A sárkányok a játék legerősebb lényei. Ez minden tekintetben megnyilvánul, így több életpontjuk van, nagyobb sebet ejtenek, ráadásul olyan erős hatással lehetnek ellenfeleik-

HADURAK és

mas előnye, hogy hónapokkal megelőzi a nagy vetélytársat.

Ebben a játékban nem csak megyünk egyik pályáról a másikra, és küldögetjük jobbágyainkat nyersanyagokat gyűjteni, épületeket emelni, termeljük az egységeket, amiket nekiküldünk az ellenfél által irányított egységeknek. Először is, hősünk nemcsak erős, de sokféle-képpen képzett is, így bármivé alakíthatjuk a játék során. Kezdetben például megbízhatjuk építési feladatokkal is (akár a saját támaszpontja alapkövének a letételével – vagyis felépíthetjük vele az első épületet), egyáltalán nem finnyás óurasága. A későbbiekben, amint teljesítettünk egy küldetést, tapasztalati pontokat kapunk. Ezt használhatjuk fel különböző tulajdonságaink fejlesztésére. Bizonys alaptulajdonságokat 1-1 ponttal is növelhetünk, míg a különleges képességeiket 5-8 pontra is szükség lehet. Így néha érdekes egy feladat teljesítése után kapott pontokat elraktározni későbbre. A hősünk minden tekintetben kulcsfigura. Ha csapatának tagjai

re, hogy azok megfutamodnak. Ha ellenünk jön egy sárkány, a miénk is menekülnek, legalábbis az alacsonyabb szintű harcaink. A démonok összezavarják az ellenfelet, károsít okoznak. Ettől elveszítene minden pozitív bónuszt, még a vezetőjüknek köszönhető megnövekedett morál is csökken. Ezek a pszichikai terhek, vannak azonban másfélék is.

Bizonyos lények mérgező anyagokat bocsátanak ki. A mérgezés nem múlik el, aho-

gyan halad az idő – kizárólag a kiküldésével szabadulhatunk meg a hatásától. Persze még ez sem minden. Találkozunk fertőzésekkel, járványokkal. A farkaslovások, a goblinok és a zombik terjeszthetnek kórokat. Ellenük a regeneráció sem segít, egységeink mozgása lelassul, és a harcban is gyengébbnek mutatkoznak.

A Warlordsban nem csak hagyományos harcosdórral találkozunk. A katalapultjaink és bizonyos nagyobb méretű egységek (például az ógrék) nem csak kőveket hajgálhatnak az ellenségre. Töltetük lehet birka, esetleg tehén is. Ez amellet, hogy demoralizál, ráadásul még jóval nagyobbat is sebez.

A játék szinte minden, a fantasy műffajból ismerős lényt felvonultat.

sünk. Az irányításról jut még eszembe, hogy a gyorsgombok használatát nélkül itt is bajban lennénk a játék közepe felé. Annyifele varázslat áll majd rendelkezésünkre (igaz, csak akkor, ha nem valami buta, nagydarab

nyéken portyázó gonosz hordáktól) vagy pénzt kér tőlünk valamiért cserébe. Ez utóbbi lehet néhány harcos vagy mágikus képességekkel rendelkező tárgy, esetleg egy varázslat. Esetleg néhány aranyért mellénk áll egy csapat törpe vagy pegazus. A kedvenc feladatom az, mikor találós kérdéseket tesznek fel. Például: Hideg, mint a halál, sötét, mint az ében, a hold érintette, a nap az ellensége (szabad fordításban). Egyébként a küldetésünket úgy veszítjük el a legkönnyebben, ha a hőstünket megölejtük. Sajnos nemegyszer nemcsak hőstünk, hanem a vele tartó társaság tagjai is ilyen fontossággal bírnak. Többször kellett nekirugdosnod néhány pályán, mert valaki egyedül nekiszaladt az ellenfél csapatainak.

A játék külseje vetekedik az Age of Empires két részének kinézetével, aki ismeri a

Microsoft játékát (ezeken a hasábocon foglalkoztunk már a második részével és a kiegészítőikkel is), az tudhatja, ez igen nagy dicséret. Bár a szereplők igen kicsik (különösen 1024x768-as felbontásban), mégis nagyon jól néznek ki, és átlagon felül animáltak. Nincs az az érzése a játékosnak, mintha szaggatna a mozgá-

suk, ellentétben egy sor spórolós játékkal, amivel kapcsolatban a fejlesztők azt szokták mondani, azért cselekedtek így, hogy a gyengébb gépek tulajdonosai se legyenek elkeseledve. Itt gyengébb gépeken sem lassul le igazán a program. Hangulatemelő elem, hogy a csapataink tagjai szórakoztatják magukat, ha nem adunk nekik feladatot. A lánzdások pörgetik a lánzdásjukat, a csontváz harcosok a levegőbe dobálják a kardjukat...

Be kell ismerni a programmal kapcsolatban, hogy nagyon sok itt is alkalmazott megoldással már találkozhatunk más, hasonló játékokban. Mégis, ebben valahogyan sikerült úgy összegyúrni ezeket az ötleteket, hogy az a legütökéletesebb elegyet képezze. Figyelve a trendeket, igen nagy a valószínűsége, hogy a Warlords: Battlecry egyike a legutolsó hagyományos, 2D-s stratégiai játékoknak. Elég csak a már említett Warcraft III-ra gondolni, vagy más műffajban a Ground Controlra, a Dark Reign 2-re. Persze akadnak még olyan játékok is, mint a Settlers-sorozat, ami szintén nem lépett még ki a harmadik D-be, és a minőség még mindig fontosabb a látványnál, de az egy kicsit más műffaj.

Minimum rendszerkövetelmények: Windows 95/98/ME, Intel Pentium 233 vagy annak megfelelő Ciryx, illetve AMD-procессzor, 64 MB Ram, 130 MB szabad hely a merevlemezén és 4x CD-ROM.

Dusa Gábor
gabor@comptech.hu

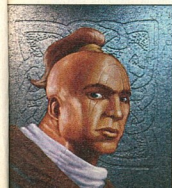
az ő kiáltásuk

Összesen kilenc fajt választhatunk magunknak induló karakternek. Fajonként mintegy tucatnyi egységet vehetünk be. Persze, mint minden stratégiai játékban, szükséges, hogy legyenek földi (pl. az embereknél lovasok, fjaszok...) és légi egységek (szintén ember: sasok és a pegazusok). Épületek lerombolására katalapultok és egyéb hasonló szerkezetek állnak a rendelkezésünkre. Az egységek irányítása egyszerű. Kiadhatunk pontokat, amiket értenünk kell, sőt még azt is megmondhatjuk, hogy útjuk közben támadjanak meg mindenkit, és utána folytassák a menetelést. Ha bármi gondunk lenne ezzel, nyugodtan megnézhetjük a tanító küldetéseket, amikből minden fontosabb parancsot, irányítási trükköt megtanulhatunk. Ennél a menüpontnál még fajonként speciális küldetések is vannak, hogy tényleg minden megismerkedhes-

harcost nevelünk magunknak mínusz ötven IQ-val), hogy képtelenség lesz a menükben kereséssel elszütni a nekünk megfelelőt. A Diabólóbi ismerős kiosztás van itt is, F1-től F8-ig állíthatjuk be a legszükségesebb mágikiákat.

A programban találhatóak plusz küldetések, melyek extra lehetőségeket adnak a játékosnak. Ugyanúgy működnek, mint egy RPG-ben. Egy nem játékos karakter (NPC) megkér minket, hogy szabadítsuk meg a kör-

SZÁMVITEL 2001

trendek az ügyvitelben

A SZÁMVITEL 2001 - SZOFTVERBÖRZE SZAKKIÁLLÍTÁS HAGYOMÁNYOSAN A HAZAI ÜGYVITELSZOFTVER-PIAC LEGNAGYOBB SEREGSZEMLÉJE. A FEBRUÁR 5. ÉS 7. KÖZÖTT, A BUDAPESTI KEMPINSKI SZÁLLÓBAN MEGRENDEZETT ESEMÉNYEN IDÉN 44 KIÁLLÍTÓ MUTATTA BE TERMÉKEIT, LEGÚJABB FEJLESZTÉSEIT, A BÉRPROGRAMOKTÓL A KOMPLETT TERMELES-IRÁNYÍTÁSI RENDSZEREKIG.

▶ Az idei szoftverbörze legfontosabb aktualitás kétségkívül a számviteli törvény jelentős módosítása adja, hiszen ez nem csak a hazai vállalkozásokra, de az ügyviteli programokat fejlesztő cégekre is többletmunkát ró. Nem meglepő tehát, hogy a kiállításon a legtöbb szó a jogszabályi változásokról, illetve az ezeknek való megfelelésről szót.

A Számvitel 2001-hez hasonló kiállítások a felhasználóknak mindig jó alkalmat jelentenek a tájékozódásra, hiszen ritka lehetőség, hogy a hazai szoftvertermést egy helyütt, egy időben vehessék össze. A legfontosabb tapasztalat, hogy egy program ár/fejlesztésmény arányának vizsgálatakor nem elegendő a licencdíjakat összevetni,

hiszen a használat során felszámolt járulékos költségek – például jogszabálykövetés – végül jelentősen megrágitják az első pillantásra olcsónak tűnő programokat. A hazai gyakorlatnak megfelelően a legtöbb cég rendszeres, úgynevezett jogszabálykövetési és frissítési díjat kér felhasználóitól. A kevés kivétel egyike a Cobra, hiszen a cégnél a felhasználóknak csak a programért magáért kell fizetniük, és a jogszabálykövetésért csak akkor kérnek tőlük pénzt, ha annak költségei túllépik a cégnél erre a célra előre elkülönített keretet.

A börze érdekessége, hogy a lassan egy évtizede működő hazai fejlesztőcégek együtt nőnek ügyfelekkel, így a kezdeti DOS-os verziók után néhány évvel megelőztek a Windowson futó programok, miközben kapacitásuk, azaz a feldolgozható bizonylat-

szám mennyisége, illetve a userszám folyamatosan nő. Ezzel párhuzamosan a programok rendre fejlődnek, az ügyfelek igényeinek megfelelően újabb és újabb modulokkal egészülnek ki, a komplett vállalatirányítás felé haladva. Vannak, akik más úton járnak, hiszen a rEVOLUTION például külön programot ajánl a kis- és középvállalatoknak, illetve a nagyobb cégeknek, előbbieknak az Iroda++ integrált kereskedelmi és számviteli rendszert, míg az utóbbiaknak a tavaly elkészült Zenit SQL-programot.

Eközben bizonyos területeken, például a bérügyvitel területén specializálódás figyelhető meg, hiszen ezen szoftverek fejlesztése különleges hozzáértést igényel. Az ügyviteli programok moduláris felépítésének köszönhetően ezen programok más gyártók rendszereibe is jól illeszthetők, bár természetesen önállóan is működőképesek. Az előbbre jó példa a Nexon, melynek bérügyviteli programja, az ezzel szerves egységet alkotó bejelentő- és munkaidő-nyilvántartó rendszerrel együtt a teljes humáninformatikai palettát lefedi, akár önállóan, akár más rendszerhez kapcsolódva. A specializálódás jelzi a MaXoft fejlesztőcég „életútja” is, hiszen a vállalkozás az integrált rendszerek fejlesztéséről átváltogat ennek egy területére, a bérnyilvántartásra.

A kiállítás megfigyelhető volt, hogy egyre több cég kacsingat az internet felé, ami az ügyvitel e-business technológiával való ötvözését jelenti. Az Exact legújabb, részben

még fejlesztés alatt álló e-Synergy névre keresztelt megoldását mutatta be a börzén. Ennek lényege, hogy az információk kezelése a korábbi belső hálózat helyett internetes alapon történik. Az e-Synergy moduljai között megtalálható a dokumentumkezelés, a pénzügy, az emberierőforrás-gazdálkodás, az ügyfélkapcsolat, a katalóguskezelés, valamint a vállalati beszerzések koordinálása.

Fülöp Norbert
fulop@comptech.hu

CD

a j á n l ó

Multimédiás szerelmi teszt

Sajátos multimédiás kiadvánnyal rukkolt ki nemrégiben a Unit Kft., ugyanis legújabb kiadványukkal szerelmi intelligenciánkat tehetjük próbára. A program tulajdonképpen két önálló részből áll, ugyanis a LoveQ a szerelm, míg a SexQ a szexualitás kérdéskörével foglalkozik, 8-8 kérdésben, azaz összesen 640 tesztfeladaton keresztül. A kérdések olyan mindennapi problémákat boncolgatnak, melyekkel nap mint nap találkozunk, ám megukon a kérdéseken nem vagy csak alig gondolkodunk el. Pedig válaszainkból, reakcióinkból szépen kirajzolható önön jellemünk, mellyel a kérdések megválaszolásán után szemleletes, grafikonos formában is szembeállhatunk. Megtudhatjuk, hogy a szerelemben féltékenyek, hüek, magabiztosak, elkölözöltek, szenvedélyesek, frusztráltak vagyunk-e. A SexQ ezzel szemben a szexualitás nyitottságát, a kezdeményező-készséget, az intimitást és a szenvedélyességet teszi próbára. A program ezenfelül egy rövid, a „népszerű” sorozatokat idéző jogi leírást is tartalmaz a házasság és az élettársi kapcsolatokkal összefüggő törvényi rendelkezésekről. A LoveQ minimális hardverigénye: Pentium számítógép, 16 MB RAM, CD-ROM és Windows 95-ös operációs rendszer szükséges.

A Petőfi Csarnok 15 éve

Ki hinné, hogy 15 éves a Pecsza, hivatalos nevén a Petőfi Csarnok Fővárosi Ifjúsági Szabadidő Központ Budapestten? A Városliget szívében álló központ létesítéséről a Budai Park bezárásával egy időben született meg a döntés, és azóta sokak milliója vettek részt a központon valamelyik programján a csaknem 14 ezer közül. A Multimédia Stúdió gondozásában megjelent korong az elmúlt 15 év történéseit dolgozza fel, a színváltó előadások, a koncertek legemlékezetesebb pillanataival, kronológiai sorrendben. Az időutazás 1990-ben kezdődik, egy Bonanza Banzai - leendő Ákos - képpel és egy Deák Bill Gyula videó-koncertfelvétellel. Az emlékezet természetesen megkopik, a régmúlt történések pedig összeroskognak, így jól jön egy kis kapcsolódó. A program készítői az adott évben történt fontosabb magyar és nemzetközi eseményeket összegyűjtötték - 1990: egyesül a két német állam, taxishokád -, megkínnyítva az eligazodást a „a múlt mélyeségei kútjában”.

A CD nem egyszerűen egy kulturális központ, sokkal inkább a felhőkvő generációk múltfelézéses története képekkel, videókkal, történetekkel, zenével, cikkekkal, plakátokkal, színművekkel.

Éppen a mozgófilmek és zenei anyagok miatt a program futtatásához nélkülözhetetlen egy Pentium 166-os processzor, CD-ROM, 64 MB RAM, hangkártya, DirectX és Windows 95/98-as operációs rendszer.

AMERIKÁBÓL jöttem...

CSOLLÁNY SZILVESZTER EDZÉS UTÁN IS KEDVES ÉS KÖZVETLEN, MINT MINDIG, DE HA LEGÚJABB KÖLTÖZKÖDÉSRE GONDOL, KISSÉ ELKESEREDIK. NEMRÉG IGAZOLT ÁT A HONVÉDHOZ, AMI EGY ÚJABB, EZÚTTAL DUNAÚJVÁROSBÓL A FŐVÁROSBÁ VALÓ „NAGY UTAZÁST” JELENT, ÉS A SOK CSOMAGOLÁSBÓL, VÁNDORLÁSBÓL ÉRTHETŐ MÓDON ELEGE VAN. AZON TÖRI A FEJÉT, HOGY EZÚTTAL, ÉLETÉBEN ELŐSZÖR PROFIKRA BÍZZA A TELJES LEBONYOLÍTÁST, DE SZÁMÍTÓGÉPÉT FELTEHETŐEN SZEMÉLYESEN SZÁLLÍTJA MAJD.

► **Markovits Ferenc:** Úgy hírlék, hogy sportolói pályafutásod után majd a reklám-édia szakmában szeretnél dolgozni, s ezért másoolszban kitanulnád a számítógép kezelést.

Csollány Szilveszter: A pályamódosításról mostanában döntöttem, a számítógéppel pedig 1997 óta barátkozom, amikor az Egyesült Államokban megvettem első gépemet. Itt edzőként dolgoztam, s egy barátom ajánlotta, hogy ismerőse olcsón összerakna nekem egy komputert. Amikor átvettem, nem kimondottan úgy viselkedtem, ahogyan ígérték, sok gond volt vele. Úgy döntöttünk, hogy visszavisszük a boltba, ám a cég hétórás autóra volt St. Louistól, ahol dolgoztam. Elég hűzós volt az a napom, összesen 14 órát autóztam oda-vissza. A kedves barát, aki összerakta a cuccot, Chicago mellett lakott, s szerencsére szó nélkül visszaadta a pénzt. Utána egy másik ismerősöm javasolta, hogy inkább a legújabb modellért érdemes megvásárolni. Megrendeltük, ám egy olyan cégtől, amelyik már egynapi autózásra volt tőlünk, de itt rögtön megmondták, hogy probléma esetén postán is visszaküldhető a PC. Akkor persze a postaköltség lett volna nagyon drága. Másodsor már szerencsénk volt, a gép a gyárilag telepített programokkal azóta is jól működik.

M. F.: Nagy, nemzetközi számítógépes társaságod volt?

Cs. Sz.: Igen, mindenkinek volt gépe, Amerikában ez sokkal, de sokkal olcsóbb, mint nálunk. Ott az internetért csak egy alapdíj kellett fizetni, a telefonköltség semmibe sem került. Kinn nem volt igazán időm elmerülni a számítástechnika rejtelmeiben, az iskola elkezdesével erre majd sokkal jobban rákényszerülök.

M. F.: Amerikában csupán annyi volt a dolgod, hogy bekapcsoltad a gépet, s máris működött minden?

Cs. Sz.: Lényegében

Therianhu - fotó: Ilosvay Béla

igen. Csupán az internet CD-jét kellett betöltenem, és egy óra múlva már magyar újságokat olvastam, a hazai rádiókat hallgattam reggelente, kávéfőzés után. Hetente egyszer biztosan hazatelefonáltam, s ha nem voltam túl fáradt, fölmentem a netre, megnéztem, jött-e levél. Sok otthoni barátommal álltam így rendszeres kapcsolatban. Egyszer például a világ három pontjáról chateltünk egy időben: a sógorommal, aki Dél-Afrikában, Johannesburgban él, a feleségem szülei, Budapestről, én meg St. Louistól. Aztán az is előfordult, hogy igazából is beszélgettünk a világhálón át. Mostanában pedig Magyarországról a bodyphone nevű programmal beszélgetek Dél-Afrikával, sokkal olcsóbban, mintha telefonálnék. De csak akkor, ha a hároméves kislányom nem játszik éppen a géppel. Már nagyon ügyes, egyedül berakja a CD-jét, a kedvence a kisesegeres játéka, amelyben az egeret különféle vidékek viseleteibe kell felöltöztetni.

M. F.: Milyen különbségeket látsz az amerikai és a magyar internetezés között?

Cs. Sz.: A szolgáltatók rendszere, az információ áramlása ott sokkal gyorsabb, mint itthon. A sima telefonálásért is átalanýdíjat fizettem, városban belül pedig teljesen ingyenes a beszélgetés. Havi 20 dollár az internetezés, s ezért korlátlan használat jár.

M. F.: Az edzők az USA-ban használják-e a számítógépet?

Cs. Sz.: A tornaterembe beléptő egy hölgy fogadja, aki rögtön gümbe írja az illető minden adatait. Az edzőknek munkaeszköz a számítógép, én is szorgosan följegyeztem mindent a tornateremben egy füzetbe, amit aztán otthon beírtam a gépbe. Másnapra kinyomtattam, s mindenki oadaatom, hogy na, ezt csinált eddig.

M. F.: Az olimpiai komputeres szemponból mi volt a legérdekesebb?

Cs. Sz.: Még a mosodában is volt számítógép, hogy amíg az ember a meze mosására vár, addig se maradjon le a versenyzés legfrissebb eredményeiről.

Az is tetszett, hogy az újságírók Sydneyben megírták rólam a cikket, elküldték Pestre, majd a feleségem visszaküldte nekem. Volt egy internetes szoba, ötven géppel, ahol minden versenyző kapott egy saját postafiókot. Mindenhonnan kaptam e-mailt, Svédországból, Kanadából, Új-Zélandból, Ausztráliából, főleg a kinti magyaroktól. Nem győztem válaszolni, így is csak az ismerősöknek tudtam pár sort írni. Akadt, már itt Magyarországon, egy meglehetősen primitív ember, aki több száz durva üzenetet küldött nekem, aminek már a letöltésére is igen sok idő és pénz ment el. Ráadásul engem fjt be feladónak, tehát úgy tűnt, hogy én saját magamat szidalmazom... Először 150, majd több mint 400 üzenet küldött. Bementem a számítógéphez, de nem tudták kideríteni, ki volt a tettes.

M. F.: Mi az a nagy terv, amiről a bevezetőben már szó volt?

Cs. Sz.: Ez egy médiaskola, rádió, újság, internet, tehát sok mindenből lehet majd kiválasztani a végén a megfelelőit. Olyan munkahelyt semmiképpen nem szeretnék, ahol napi nyolc órák kell ülni a gép előtt, de az biztos, hogy majd valamikor én is számítógéppel fogok dolgozni.

Markovits Ferenc
fmarkovits@droposta.hu

Netbank-KONFERENCIA

► (Munkatársunktól) Netbank?! néven rendezett konferenciát a múlt héten az ICL Hungary Kft. Budapesten. A rendezvényen elsősorban az e-business-szel kapcsolatos banki kérdések kerültek napirendre. Többek között szó esett a bankvilágban várható tendenciákról, az elektronikus banki ügyvitelben szükséges biztonságról. Egy finn példa kapcsán szóba került a mobilkommunikáció térhódítása az ügyfélkapcsolatban.

JÓ ÉVET ZÁRT a Carnation

► (Munkatársunktól) Előző évi árbevételét 120 százalékkal növelte az idén működésének negyedik évében lévő, internet stratégiai tanácsadással és webfejlesztéssel foglalkozó Carnation Internet Consulting Rt. A Carnation Rt. az elmúlt évben tanácsadási tevékenységén kívül websitákat és web-alapú rendszereket tervezett és valósított meg. Árbevételét 120 százalékkal, 114,6 millió forintra növelte, mellyel a magyar webes szolgáltatási piac élmezőnyébe tartozik, 2001-ben pedig e bevételek megduplázását tervezi. A Carnation a múlt évben partnerségre lépett a Compaq Magyarország Kft.-vel, mely stratégiai szövetséghez idén az Oracle Hungary Kft. is csatlakozik. E hármas együttműködés a hazai vállalatok számára komplex e-business-megoldásokat kínál, melyben a Compaq biztosítja a hardverek, az Oracle az e-business-platform és a portál-szoftvereket, valamint a fejlesztőeszközöket, míg a Carnation tanácsadói az e-business-stratégiáért, webes szakemberei pedig a webdesign és a programozás kivitelezéséért felelősek.

MINOLTA-újdonságok

► (Munkatársunktól) Megkezdte az A3 formátumú, színes másolásra és nyomtatásra egyaránt alkalmas DiALTA Color CF 2001 multifunkciós eszközeinek forgalmazását a Minolta Magyarország Kft. – adta közre a hírt a cég a múlt héten. A főként vállalati felhasználók igényeit kielégítő, számos technikai újdonsággal rendelkező termék a világ más országaival egy időben jelenik meg a magyar piacon is. A Minolnátnál úgy tartják, hogy a CF 2001 lehet az első olyan gép, amelynek alkalmazásával a hivatalok és a cégek a fekete-fehér megjelenésről átválthatnak a sokkal hatásosabb és impozánsabb színes dokumentációra. Ezt a folyamatot, mint Papp Zoltán, a Minolta Magyarország ügyvezető igazgatója elmondta, csereakkciókkal és hosszú távú kedvezményekkel kívánják felgyorsítani.

ÚJ VEZETŐ a Nokianál

► (Munkatársunktól) A cég múlt héten budapesti sajtótájékoztatóján mutatkozott be Heikki Vappula, a Nokia Hungary Kft. hálózati üzletágáért felelős új ügyvezető igazgatója. Mint elmondta, pénzügyi szakemberként fő feladata az eredményes működés feltételeinek további biztosítása. Elhangzott a sajtótájékoztató, hogy tavaly a Nokia Magyarországot az egy évvel korábbi árbevétel kétszeresét, 55 milliárd forintot ért el. A számítások szerint az idén tovább növekszik a mobilkészülékek iránti kereslet, melynek kielégítésében a Nokia jelentős szerepet kíván betölteni. Jyrki Jalasto, a Nokia Komárom Kft. igazgatója arról számolt be, hogy a mobiltelefongyárt, amely mintegy kétezer dolgozót foglalkoztat, már három műszakban üzemel, és folyamatosan növekszik termelése. Elégedettek a magyar munkaerővel, és nem szándékoznak a szomszédos Szlovákiából toborozni.

karác

SZATELIT

Mostanában a vadászszeszvedélyemenk hódolok. Nem puskával persze, mert a lőfegyverekről amnyi rosszat hall az ember; én az éterben vadászom egy parabolaantennával.

A Marocco 2-n például most egy tévés tévésorozatot meg; amolyan szappanopera: a kétépű nőtényt leve beleszeret egy egygypárbu, de a szülők ellenzik a házasságot, ezért a dromedár megszókteti a tevelányt. Sajnos, a legkörü zavarok miatt kihagytam néhány folytatást, így ma már nem nagyon értem a cselekményt: a tevevár jelenleg egy cirkszban dolgozik vagy egy tevezeretvutamban. Nem értem pontosan, mert végig berberül beszélnek, erős casablancai akcentussal.

A mongol közszolgálati csatornán a legjobb vetélkedő. Az egyik versenyző azt a kérdést kapta, hogy melyik ország fővárosa London. Szerencsére mielőtt kijelölte volna Bergengóciát, telefonos segítséget kért, nagyon ügyes volt, mert a londoni főpolgármestert hívta fel, így aztán nyert is hárommillió tigrkot.

Az egyik bolíviai kereskedelmi csatornán a kandikamérés felvételeket élvezem a legjobban. A múltkor a jófősa játék-mesterek krokodilt tettek egy háziaszony hűtőszekrényébe, rengeteget kacagtam, amikor szegény benyúlt a jégzserberbe egy joghurtért.

Tudok fogni egy grönlandi szexszo-tornát is, a pikáns jelenetben két eszkimó fiú egy jég táblán birkózik egy nőstény jegesmedvével, de később beszáll egy foka is.

A ceyloni központi tévében az éjszakai rétegimisorok a legérdekesebbek. Ő ceyloni ül a stúdióban, és halálra unja magát. Legjobban a műsorvezető unatkozik, de ő nem alhat el, mert neki mindig kérdzenie kell valamin.

A zambiai muszicszatornán a legújabb klipeket adják, legutóbb Vico Torriani előadóestjét sugározták, ezt sikerült videóra rögzítenem, el is cseréltem egy Josip Kobzon-koncertfelvételre.

A máltai 3-ason viszont állandóan remek akciófilmek vettenek. Jönnek a rossz fiúk, és mindenféle huncutságokat csinálnak, de a Schwarzenegger jól felpofozza őket, és a végén beleszeret egy szilikommellű nőbe.

A kínai kantontartomány adóját is tudom fogni, itt pandamackók rágcsálnak órákig bambuszrügyeket, az egyik ápoló próbálja őket szánapos tojással is kénálni, de a mackók azzal csak a stábot dobálják meg. Majd újra bambuszrügyeket rágcsálnak.

Sajnos, az égi vadászattal fel kellett hagynom, mert az egyik éjszaka a padlásról ellopták a parabolaantennámat. Azóta a hazai kábelszatornák nézem: szappanopera, vetélkedő, kandikamera, rétegimisor, klip, Schwarzenegger. Különösen a pandamackók tetszenek, akik órákig bírnak bambuszrügyeket rágcsálni.

Trunkó Pámabás

Vityi Péter A MICROSOFT MAGYARORSZÁG ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓJA

► (Munkatársunktól) A Microsoft Corporation bejelentette, hogy 2001. február 7-től Vityi Péter a Microsoft Magyarország ügyvezető igazgatója. A korábban nagyvállalatokért felelős kereskedelmi igazgató 1994 óta dolgozik a hazai leányvállalatnál, és 2000. november 17. óta a megbízott ügyvezetői feladatokat is ellátja. Vityi Péter 1965-ben született Budapesten, a Budapesti Műszaki

Egyetemen végzett 1989-ben, villamosmérnöki karon. 1989–1991-ig Svédországban, az Asea Brown Boverinél dolgozott, majd 1991–1994-ig a Digitalnál folytatta pályáját. 1994-től dolgozik a Microsoft Magyarország Kft.-nél. Egy gyermek édesapja, második gyermekének születése ez év márciusára várható.

Összeállította:
Rosta Gábor
wbk@comptech.hu

**NEM TUDOM, HOL VAN BUDAPEST,
DE ÚGY LÁTSZIK, OTT IS SZERETIK
A SZÓJASZÓSZT.**

generation @ business

A vállalatok közötti e-kereskedelem egyike az e-business legdinamikusabban fejlődő területeinek. Az IBM megoldásaival Ön is kivetheti részét ebből a fejlődésből. Így könnyedén szerezhetsz új beszállítókat, viszonteladókat és ügyfeleket akár a világ legeludogottabb pontjain is. Ismerje meg az IBM egyedülálló szerver- és szoftver kínálatát, e-business szolgáltatásait, és legyen tagja az e-business-generációnak! Hazai referenciáért látogasson el az ibm.com/hu honlapra, vagy jelezze érdeklődését a 06 40 200 156-os kék számon!

IBM

PannonSztráda

**SOKAN
SZÁGULDUNK
A VILÁG
ELŐTT**

Nagy sebességű adatátvitel mobilon.

Nagy méretű képek, adatbázisok letöltése az internetről, Magyarországon egyedülállóan, akár 43 200 bps adatátviteli sebességgel! Nálunk ez a valóság! www.pannongsm.hu

PANNON

GSM

***** Az élvonal.